

Jakobus 3:13-18

In het begin van dit 3^e hoofdstuk heeft Jakobus al aangegeven dat hij er niet op zit te wachten dat Jan en alleman zich als leraar zullen voordoen in de gemeente.

Blijkbaar zijn er mensen in de gemeente die zichzelf profileren als leraar. Deze leraars laten zich erop voorstaan wijs te zijn en op die manier gezag te kunnen uitoefenen over de gemeente. Vandaar dat Jakobus de gemeente er op gewezen heeft dat de leraars wel moeten beseffen dat de woorden die ze uitspreken in de gemeente, wel woorden van God moeten zijn. Want met onze tong zondigen we snel. Daar hebben we vorige keer al bij stil gestaan. Jakobus gaat nu nog dieper in op wat verkeerde woorden kunnen uitwerken in de gemeente. Hij steekt af naar de oorzaak van die verkeerde woorden. Die oorzaak is de wijsheid of de onwijsheid van deze leraars. Vandaar zijn openingsvraag: Wie is er wijs en verstandig onder u? Bij de beantwoording van deze vraag gaat Jakobus op dezelfde manier te werk als in hoofdstuk 2:14. Ook toen begon hij met een vraag. De vraag was toen of er ook geloof bestaat zonder goede werken. Zijn conclusie was daar dat geloof zonder vrucht een dood geloof is. Bij wijsheid is dat niet anders. Wie wijs en verstandig is moet dat tonen door zijn werken. Wijsheid zonder vrucht is geen wijsheid van God, maar aardse wijsheid. *Wie wijs is tone uit zijn goede wandel zijn wijze zachtmoedigheid.* Leer en leven dienen met elkaar in overeenstemming te zijn. Dit komt overeen met wat Paulus aan de jonge Timotheus schrijft. Als jongeling vond Timotheus het nogal lastig om leiding te geven aan de gemeente en daarom moest Paulus hem nog wel eens bemoedigen. Vandaar dat Paulus schreef: *niemand schatte u gering om uw jeugdige leeftijd, maar wees een voorbeeld voor de gelovigen in woord, in wandel, in liefde in geloof en in reinheid.* Ook Paulus wijst op het belang van overeenstemming tussen woord en wandel. Overeenstemming tussen woord en wandel zullen bepalend zijn of de gelovigen het gezag van de leraar zullen aanvaarden of niet. En daar zat wat Jakobus betreft nu net de kneep bij de leraars in de gemeente die hij schrijft. Volgens vs. 14 was er geen zachtmoedigheid bij de leraars, maar naijver en zelfzucht. Het woordje 'naijver' betekent 'jaloers'. Dat woord kennen we wel uit de 10 geboden. *Gij zult u geen gesneden beeld maken...gij zult u voor die niet buigen, want ik de HERE uw God ben een naijverig God....*

Blijkbaar bestaat er goede jaloersheid en verkeerde jaloersheid. God wil graag dat wij Hem liefhebben met ons hele hart en daarom wil Hij geen concurrentie. Op dezelfde

manier kan dat ook zo zijn in een huwelijksrelatie. Ook dan duldt je geen concurrentie. Zijn er wel meer kapers op de kust, dan ben je terecht jaloers. Maar in onze tekst is er sprake van verkeerde jaloersheid. Er is sprake van rivaliteit. De leraars proberen elkaar de loef af te steken. Zodoende komen zij geregeld met elkaar in botsing. In onze NBG vertaling staat het woordje 'zelfzucht', in de SV staat twistgierigheid. Dat betekent zoiets als 'strijdlust'. Als de leraars zich zo opstellen in de gemeente dan liegen zij met hun houding tegen de waarheid. Jakobus is opnieuw heel radikaal in de beoordeling van dit gedrag. Net zoals de zonden met de tong – zie vs. 6 – in vlam worden gezet door de hel, zo ziet hij het gedrag van de leraars ten diepste als aards, ongeestelijk, duivels. Het woordje 'aards' staat tegenover 'hemels'. Met andere woorden: de wijsheid van deze leraars komt niet uit de hemel bij God vandaan. Volgens Spr. 2:6 is Hij de bron van de echte wijsheid. *Want de HERE geeft wijsheid, uit zijn mond komen kennis en verstandigheid.* Ongeestelijk staat tegenover geestelijk. De apostel Paulus is in 1 Cor.2:14 heel duidelijk in zijn beoordeling van een ongeestelijk mens: *een ongeestelijk mens aanvaardt niet hetgeen van de Geest Gods is, want het is hem dwaasheid en hij kan het niet verstaan, omdat het slechts geestelijk te beoordelen is.* Inzicht in geestelijke zaken is alleen mogelijk onder de leiding van de Heilige Geest. Met andere woorden: de wijsheid van deze leraars komt niet bij de Heilige Geest vandaan. Het woordje 'duivels' – letterlijk staat er demonisch – staat tegenover goddelijk. Jakobus ziet ten diepste de wijsheid van deze leraars als afkomstig uit de hel. Want als er wanorde, strijdlust en rivaliteit in de gemeente is, dan kan dat nooit van God zijn. Jakobus hecht enorm aan de eenheid in de gemeente. Als er iets ingaat tegen Gods bedoelingen dan is dat wel onderlinge strijd en verdeeldheid. Ook de apostel Paulus had daar in de gemeente van Corinthe al mee te maken. Gemeentelieden liepen weg met de voorgangers. Er waren fanclubs in de kerk. De één was van Paulus, de ander van Apollos, weer een ander van Cefas (Petrus). Paulus wijst dit gedrag radikaal af. Wie denkt en handelt vanuit ongezonde concurrentie en rivaliteit leeft als een onveranderd mens. Partijchap ondermijnt het werk van de Geest in de gemeente evenals de zonde van de tong waar we vorige keer over hebben gesproken. Deze twee gaan trouwens vaak samen op. Door roddel en kwaadsprekerij over de partij waar je het mee oneens bent breek je Gods werk af. Dan heeft niet Gods Geest het voor het zeggen, maar je eigen vlees. Ten diepste vindt dit gedrag zijn oorsprong in de hel. Het griekse woord duivel – diabolos –

betekent zoiets als verstrooier. Dat is wat de duivel wil, de eenheid ondermijnen, de gemeenteleden tegen elkaar opzetten, chaos creëren in de gemeente.

Volgens Jakobus ziet de wijsheid die van boven komt er heel anders uit. Ook die is te herkennen aan zijn vrucht. Die wijsheid is rein of zoals de SV zegt, zuiver. Hier gaat het over de motieven. Er is geen sprake van onzuivere motieven. In de tweede plaats is deze wijsheid vreedzaam. Gods wijsheid zoekt de vrede in plaats van de strijd.

Verder is zij vriendelijk, oftewel mild en meegaand. Wijsheid van boven staat niet op zijn eigen recht, maar schikt zich, denkt vanuit het belang van de ander of vanuit het belang van de hele gemeente. Verder is deze wijsheid gezegkelijk. Dit staat tegenover ongehoorzaam. M.a.w. zij laat zich door de waarheid overtuigen. Ook is echte wijsheid vol ontferming en barmhartigheid. Dat wil zeggen dat deze wijsheid oog en hart heeft voor mensen die het moeilijk hebben, zoals Jakobus in 1:27 al aangaf: *zuivere en onbevleete godsdienst is omzien naar weduwen en wezen in hun druk...* Jakobus noemt de echte wijsheid onpartijdig: er wordt geen onderscheid gemaakt. Daar heeft hij het in het begin van hfdstk 2 ook al over gehad, het onderscheid tussen rijk en arm. Er mag in de gemeente van Christus geen onderscheid zijn. In de ogen van God zijn we allemaal gelijk. Evenveel waard, gekocht en betaald met hetzelfde kostbare bloed van Christus. Tenslotte noemt Jakobus de wijsheid van boven ongeveinsd. Veinzen dat is doen alsof. Ongeveinsd is dus niet doen alsof maar echt, authentiek. Niet hypocriet, je kunt er van op aan.

In het 18e vers omschrijft Jakobus de vrucht van de hemelse wijsheid in één woord, gerechtigheid. Er wordt gehandeld volgens Gods recht en waar dat gebeurt is er vrede. Vrede tussen God en mens en tussen mensen onderling. Laten we maar bidden dat we in onze gemeente ons door deze hemelse wijsheid laten leiden.

Amen.